

Alberto Gastón eta Amaia Ibarrondo Emaus Gizarte Fundazioko ordezkariak elkarrizketa

1. Zergatik parte hartzen du Emaús fundazioak aberastasunaren bidezko banaketari buruzko behatoki batean?

Emaús Gizarte Fundazioa izaera sozialeko eta irabazi-asmorik gabeko erakundea da, eta helburu du prozesu eraldatzaileak sustatzea eta laguntzea, banakakoak zein kolektiboak, gizarte-, ekonomia- eta ingurumen-eremuetan.

Horrela, Emausetik, gizarteratzeko eta laneratzeko programak, sentsibilizazio-, komunikazio- eta eragin-estrategiak, ekonomia solidarioako ekimenak eta gizarte eraldatzeko hezkuntza-prozesuak garatzen ditugu, eta jarduera horien guztien oinarrian, lehenetsuz, bizi-kalitatea hobetzea eta bazterketa-egoeran edo baztertuta geratzeko arrisku larriak dauden pertsonak ahaldunduz kokatzen ditugu.

Emausek Behatokian parte hartzen du Hezkuntza Eraldatzailea, Intzidentzia eta Komunikazioa (HEIK) arloaren bidez.

Gizarte-eraldaketarako hezkuntzatik abiatutako prozesuen garapenean izan duen hutsune handiak, bai eta ekonomia solidarioaren esparruan unibertsitateko hainbat eragilerekin izandako lankidetzak iraunkorak ere, modu naturalean eragin du parte hartzea eta lankidetzan aritzea, eragileen aniztasunetik abiatuta, gizarte-bazterketaren oinarrian dauden elementu sistemikoak nabarmentzen, zalantzan jartzen eta erantzuten saiatzen diren eremuetan. Eta horietako bat aberastasunaren banaketa desorekatua da.

2. Zergatik dira arazo aberastasun-metaketa eta horren ondoriozko desberdintasuna?

Sistema neoliberal eta patriarkala, bai eta egungo nazioarteko ordena ekonomikoa ere, jasanezinak dira bai sozialki bai ingurumenaren aldetik, eta ez globalizatu eta nagusiengatik, aldaezintzat eta naturalizat jo behar dira. Horregatik, uste dugu planteamendu eta ekintza eraldatzaileak aukeratu behar direla, egiturazko pobrezia eta gero eta desberdintasun handiagoa sustatzen ez dutenak, hura desagerrarazten laguntzen dutenak.

Gizarte-bazterkeria, pobrezia eta desberdintasuna, aberastasunaren pilaketaren eta aberastasunaren banaketa desorekatuaren ondorioak dira gizarteek aurre egin behar dieten arazorik garrantzitsuenak, larriena, premiazkoena eta zailena. Gizarte-bazterketak eragindako pertsonen eta gizarte-taldearen proportzioa izugarria da, izan ere, gehiengoa da, eta bazterketa, gutxizetik urrun, areagotzen ari da. Kontzeptu aldakor horrek prozesu sortzaileen eta kausa determinatzaileen nolabaiteko diagnostikoa eskatzen du. Oinarri horiekin bakarrik asmatu ahal izango dugu epe luzearako politika, programa eta estrategia berritzaileak formulatzen, arazoari eraginkortasunez aurre egiten eta giza garapen iraunkorreko prozesuen bidez inklusio-dinamika eraginkorak sortzen lagunduko dutenak.

3. Zeintzuk dira planteatutako irtenbideak?

Emausek ekonomia solidarioa sustatzen du ekonomia garapen pertsonal eta komunitarioaren zerbitzura dagoen bitarteko gisa eta ez xede gisa aldarrikatzen duen ikuspegi eta praktika gisa, pertsonen eta gure ingurune sozialaren bizi-kalitatea hobetzen lagunduko duen tresna gisa, ingurune naturala iraunkortasun ekologikoko parametroekin errespetatuz.

Ikuspegi horrek ekonomia solidarioa praktika eraldatzaile bihurtzen du funtsean, gure munduko jarduera ekonomikoaren eredu konbentzionalarekin aurrez aurre jartzen baitu, pertsonen beren beharrak, gaitasunak eta lana kapitalaren eta metaketaren gainetik balio bat emanez, eta, aldi berean, eredu sozioekonomiko birbanatzaileagoa eta ekitatiboagoa aldarrikatzen du.

Gainera, gure ustez, egungo eredu sozioekonomikoa zalantzan jartzea eta salatzea ekimen ekonomikoak gauzatzeko erabaki-erabakiak ere zalantzan jartzea da, eta ez dira soilik ekimen ekonomiko motak edo antolaketa-moduak eraldatu behar, baizik eta, batez ere, harreman-moduak, balioak; azken batean, botere-harreman ikusezinak eta ikusezinak zalantzan jartzea da kontua.

Emaús Gizarte Fundazioa ekonomia solidarioko ekimenak sortzen dituen erakundea denez eta jarduera-eremu horretako sareetan parte hartzen duenez, beharrezkoa ikusten dugu ekonomia solidarioa bultzatzea, bai kontzeptuen aldetik, bai praktikaren aldetik. Horretarako, ekonomia solidarioaren forma oro sustatuko dugu, gizarteratzeko enpresa-alternatibak sustatuz, tokiko produkzio-esperientziak bultzatuz.

Bestalde, HEIKen alorretik eta gizarte-eraldaketarako hezkuntzaren aldeko lan-esparruan, egungo bidegabekeriaren eta ekitaterik ezaren kausen azterketatik eta salaketatik abiatuta, alternatibak bilatu, eraiki eta sustatzeari ekingo diogu eta, horretarako, gizarte-erakundeek parte hartzeko, dinamizatzeko eta kudeatzeko tresnak eta metodologiak sortuko ditugu, bai eta ekonomia solidarioko ekimenak ere; trukerako, ikaskuntzarako eta bilaketarako guneak erraztuko ditugu. Sinergiak genero-ikuspegiarekin gizarte-eraldaketarekin konprometituta dauden eta gizarteratzea eta ingurumen-jasangarritasuna sustatzen duten kolektibo eta pertsonentzat; tokiko administrazio publikoen aurrean eragitea tokiko garapen integrala sustatzeko, erosketa publiko arduratsua (etikoa, berdea eta soziala) eta politika publikoak ekonomiaren proposamenetatik abiatuta. Lan hau gizonen eta emakumeen beharrian eta errealitate bereziak zalantzan jartzetik abiatuta egiten dugu, emakumeen rola eta ekarpenak balorizatu eta ikusarazi nahi ditugu, banaka eta taldeka, bizitzaren eremu guztietan, alternatibak kontserbatu, sortu eta sustatzea barne.